

Skoler begynde med 12 Kr. og ende med 14 Kr., maa det at opnaa Plads i Statens Skoler betragtes som et Statsbeneficium, der naturligt tildeles gennem Ministeriet. Der er derfor udsendt til Rektorerne et Cirkulære, der bestemmer, at hvor de staa med flere Aspiranter, end de have Plads til, der alle have bestaaet Mellemskoleeksamen, men altsaa kun have Paategningen „Bestaaet“, saa at man ikke kan gaa efter, hvilke der have bestaaet bedst, skal Rektoren med sin Indstilling indgive Sagen til Ministeriet, for at dette kan tage den endelige Bestemmelse om, hvilke Elever der skal optages i de Pladser, man endnu har tilbage i Klassen, eller om man skal gaa til at oprette en ny Parallelklasse. For Almenskolerne udenfor København er dette hidtil ikke blevet gjort gældende, idet der ikke der har meldt sig flere Aspiranter, end Skolerne have kunnet optage. Derimod har det i høj Grad gjort sig gældende ved Metropolitanskolen, hvor det er en væsentlig økonomisk Fordel for en Mand at kunne faa sin Søn optagen i Stedet for at skulle indmelde ham i en privat Skole. Der have vi altsaa bestemt, at Rektoren skal indsende sit Forslag til Ministeriet, herunder ogsaa med Oplysning om Forældrenes Formuesforhold, og derefter er denne Indstilling bleven sanktioneret af Ministeriet. Vi havde altsaa yderligere forbeholdt os Ret til at kunne foretage Forandringer heri. Det er ikke sket. Den er bleven sanktioneret, efter at vi have set, at Rektor er gaaet den af Ministeriet ønskede Vej: at tage Hensyn ogsaa til Forældrenes Formuesforhold. Og at et saadant Hensyn er taget ved Spørgsmaalet: Adgang til Metropolitanskolen, kan jeg i og for sig ikke forstaa kunde være det ærede Medlem imod.

Ordføreren (J. C. Christensen): Det er kun et Par Bemærkninger, jeg ønsker at gøre vedrørende nogle Ting i den Forhandling, som er ført her i Dag. Jeg skal gøre det meget kort, thi jeg erkender, at Forhandlingen er bleven noget vidtløftig.

Der har under Skolespørgsmaalet særlig været talt om Skolens Tilsyn, og det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) har fremhævet, at Præsterne ikke have haft syn-derlig stor Indflydelse paa Udviklingen af vort Skolevæsen her i Landet. En saadan Bemærkning er ikke historisk rigtig. Det er netop Præsterne, der have været stærkt fremme for at faa vort Skolevæsen udviklet her i Landet. Det ærede Medlem maa

erindre og ved vist ogsaa, hvorledes det forholder sig, at navnlig i den Tid, vi kalde den rationalistiske Tid, var Præsterne meget virksomme for at faa vort Skolevæsen udviklet. Der var hele Præsteslægter, som udmærkede sig i den Retning. Jeg skal saaledes nævne Vilstrupperne, der særlig tog sig af Skolevæsenet i Jylland, Balsleverne og flere. Og dernæst kan der nævnes en hel Række Navne paa Biskopper, som have taget sig af vort Skolevæsen, P. O. Bojsen, Daugaard, Brammer, og hvad mener det ærede Medlem om Navnet Monrad? Det er en helt forkert Dom, det ærede Medlem fælder, naar han mener, at Præsterne ikke have haft stor Indflydelse paa Udviklingen af vor Folkeskole; de have tværtimod gaaet i Spidsen for Udviklingen her.

Paa den anden Side har det ærede Medlem Ret i — jeg er enig med det ærede Medlem i, at vi nu skulle bort fra det gejstlige Tilsyn —, at nu kan Folkeskolen staa paa egne Ben, og den har sikkert ogsaa godt af at staa paa egne Ben, for saa vidt den faar sit eget Tilsyn. Jeg vil henstille til ærede Medlemmer at forlade den Forestilling, at det er bedst for Folkeskolen at have et Tilsyn, som ikke blander sig videre i Arbejdet. For saa vidt man ser paa de dygtigste Lærere, de mest ideelt udstyrede og ideelt sindede Lærere, kan det være rigtigt. Men saadan er Tilfældet jo ikke, at alle de mange Tusinde Lærere, vi have, ere meget dygtige, ideelt anlagte, arbejdsivrige Lærere. Der er braadne Kar i alle Lande og saaledes ogsaa i vor Folkeskole. Derfor er det bedst at have et Tilsyn, som er et virkeligt Tilsyn.

Jeg havde ikke tænkt mig, jeg her behøvede at udtale min Mening om, hvorledes Tilsynet bør være i Fremtiden. Thi jeg mente, at naar vi fik en Kommission nedsat, og den blev færdig, vilde der komme Lovforslag, og saa var det Tiden til at udtale sig. Men der er forhandlet saa stærkt om, hvorledes Tilsynet bør være, at jeg synes, det er underligt, om Ordføreren holder sig helt udenfor den Forhandling, som om han var en Ordfører, der ingen Mening havde om Tingene. Jeg mener da, at Folkeskoletilsynet bør være indrettet saaledes, at navnlig det stedlige Tilsyn lægges saa vidt muligt i Forældrenes Hænder, at det bliver væsentlig overladt til Forældrene. Men med det store Bidrag, Staten giver til vort Skolevæsen, maa man ogsaa gaa ud fra, at Staten maa have sine Tilsynsmænd, der ligesom kunne